

باید یک جا تصمیم بگیریم

محمد حسینی، معاون پارلمانی رئیس جمهور در گفت‌وگو با خبرنگار ایلنا، درباره طرح تقسیم تهران به ۲ استان شرقی و غربی گفت: «کلاً تقسیمات کشوری در حال حاضر در کمیسیون سیاسی و صحن دولت مطرح است و مربوط به استان‌های متعددی می‌شود.» وی در ادامه افزود: «این مسئله هم شرق و غرب استان تهران را در برمی‌گیرد و هم در خصوص کرمان و سیستان و بلوچستان مطرح است. قرار شد وقتی همه این‌ها نهایی شد آن‌شالله اعلام شود و به صورت لایحه در اختیار مجلس قرار گیرد. البته خود نمایندگان هم طرح‌هایی دارند، مثلاً در خصوص سیستان و بلوچستان یک طرحی مطرح است که بعید است در این مجلس فرصت طرح آن به وجود بیاید اما اگر مطرح شود، می‌شود در موردش اظهار نظر کرد. ما فکر می‌کنیم باید در مورد همه این‌ها یکجا تصمیم گرفته شود، البته بعضی چیزها هست که نیازی به مجلس ندارد، مثلاً بعضی از بخش‌ها می‌خواهند شهرستان یا بعضی از فرمانداری‌ها می‌خواهند فرمانداری ویژه شوند؛ این‌ها را دولت تصمیم می‌گیرد.»

از روی شمارد می‌شوند

مرتضی محمودوند، نماینده خرم‌آباد و چگینی در جلسه علنی مجلس در نطق میان‌دستور خود، خطاب به رئیس جمهور، گفت: «حقیقتاً دولت و استاندار شما، یک سرباز وفادار به خون شهدا را حفظ کرد. اولین تذکر به این دولت را یادتان نرود، امروز هم آخرین تذکر به رئیس جمهور محترم این است که آن‌هایی که با زدن دکمه رأی به این مجلس آوردید، همان‌هایی خواهند بود که از روی شما رد می‌شوند، این را بنویس و به خاطر داشته باش!» وی در ادامه افزود: «چراکه این‌ها مرد دفاع از خون شهدا و اسلام در روزهای سخت نیستند و این موضوع را رزومه و سابقه آن‌ها نشان می‌دهد، مانند همان استانداری که هیچ ربطی به جمهوری اسلامی نداشت و این خیانت را در خرم‌آباد انجام داد.»

الیاس حضرتی دبیرکل حزب اعتماد ملی:

اصلاح‌طلبان به یک نقد جانانه نیاز دارند

این روزها گفته می‌شود که اردوگاه اصلاح‌طلبان هم با شرایط خاصی روبه‌روست و حجاریان در آخرین یادداشتش آورده است: «بیم آن می‌رود چون آفت به سراغ ریشه‌های این جریان [نیز برود]». الیاس حضرتی، دبیرکل حزب اعتماد ملی در گفت‌وگو با هم‌میهن نه تنها شرایط اصلاح‌طلبان را مورد بررسی قرار داد بلکه چند دسته‌گی اصلاح‌طلبان را تشریح کرد. این گفت‌وگو در زیر آمده است:

اصلاح‌طلبان این روزها در حوزه سیاست شرایط گذشته را ندارند. با این حال گفته می‌شود که چند دسته‌گی در تفکر و اقدامات اصلاح‌طلبان به چشم می‌خورد. این چنددسته‌گی در اردوگاه اصلاح‌طلبان وجود دارد؟

با نگاه کلان به اردوگاه اصلاح‌طلبان می‌توان اندیشه، افکار و تحلیل‌ها را به سه دسته تقسیم کرد. دسته اول تحول‌گرایان هستند که از موضوع اصلاح به معنای مرسوم عبور کردند و حتی راجع به قانون اساسی نیز بحث ندارد و فکر می‌کنند باید پیشنهاد آقای موسوی عملی شده و یک فرآیند برگزاکر شود و براساس آن

نگاه سیاستمدار ۱

نظام هم به تفاهم برسند. این سه دسته در اردوگاه اصلاح‌طلبی هستند که گاهی از مرز اصلاح‌طلبی عبور می‌کنند، گاهی در مرز اصلاح‌طلبی قرار می‌گیرند. در بخش اصلاح‌طلبان مرسوم (دوم) اختلاف‌نظرهایی وجود دارد که گفتنی، نظر و تحلیل است اما با سه مشخصه با هم‌دیگر مسیر را ادامه می‌دهند: مشخصه اول اینکه نسبت به رهبری خاتمی اتفاق نظر دارند. دومین مشخصه تخریب نکردن یکدیگر است و سوم اینکه در صورت لزوم ائتلاف‌هایی با هم دارند.

شرایط کنونی اصلاح‌طلبان را چگونه تصویرسازی می‌کنید؟

تصویر خوبی نیست و یک تصویر انفعالی در هر سه گروه اصلاح‌طلبان است. به‌روز و گاهی لحظه به لحظه تصمیم می‌گیرند و استراتژی قوی و ادبیات جدید متناسب با نیازهای زمانه ندارند. نگاه اصلاح‌طلبان عمدتاً به حرکت مردم است و پشت سر فضای حاکم ناراضی مردم حرکت می‌کنند. شاید این روند برای یک جریان سیاسی براننده نباشد. درست است که باید نظرات مردم را بررسی کنند و در نظر بگیرند اما یک جریان سیاسی باید خلاقیت، ابتکار، سوژه‌وار و راه جدید پیش پای مردم بگذارد تا آنها (مردم) به شوق بیایند و در یک راه جدید حرکت کنند. این هنر یک گروه سیاسی پیش‌تاز است اما این پیش‌تازی در اصلاح‌طلبان وجود ندارد چراکه برانداز نیستند و حاکمیت کنونی از هر جهت راه‌ها را بسته و فعالیت برای اصلاح‌طلبان سخت شده است.

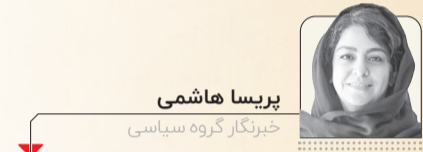
مهم‌ترین دلیل رسیدن اصلاح‌طلبان به این موقعیت آن‌هم با داشتن

آن پشتوانه مردمی قوی که در سابقه آنها وجود دارد، چیست؟

علت این است که اصلاح‌طلبان به‌رغم داشتن امتیازات زیادی که در اصل‌گرایی موجود نیست، بین روشنفکری و فضای روشنفکری و سیاستمداری تفکیکی

سخت اما ممکن

ارزیابی کارشناسان درباره موقعیت فعلی اصلاح‌طلبان و راه‌های پیش روی آنها در پی انتشار یادداشت سعید حجاریان

پریسا هاشمی

خبرنگار گروه سیاسی

«اینک به‌نظر می‌رسد دو فاکتور، یعنی درک صحیح وضع موجود و نقش‌آفرینی به‌عنوان بخشی از راه‌حل، اگر نگوییم به‌بن‌بست رسیده، دست‌کم با بحران اساسی مواجه شده‌اند. بحرانی که دامن‌گیر احزاب اصلاح‌طلب، جبهه اصلاحات ایران و... نیز شده، و بیم آن می‌رود چون آفت به‌سراغ ریشه‌ها نیز برود.» این بخشی از یادداشت سعید حجاریان با عنوان «اصلاح‌طلبان؟ خیر، متشکریم!» است. حجاریان را به‌عنوان ذهن متفکر اصلاحات و به‌عنوان یکی از برجسته‌ترین تئوریسین‌های این جریان از پس رخداد دوم خرداد می‌شناسیم. حجاریانی که به دلیل افشاگری‌هایی که در روزنامه اصلاح‌طلب «صبح امروز» به مدیرمسئولی او صورت گرفته بود هدف گلوله قرار گرفت و از این ترور جان سالم به در برد. حالا او پس از ۲۷ سال در یادداشت جدیدش به تشریح گذشته و حال اصلاح‌طلبان یا به‌عبارتی آنچه بر آن‌ها گذشته و آن‌چه به آن رسیده‌اند و در آن قرار گرفته‌اند، پرداخته است و درباره رسیدن آفت به ریشه‌های اصلاح‌طلبی هشدار می‌دهد. او در یادداشت خود علاوه بر نگاهی گذرا به شرایط اصلاح‌طلبان و اقداماتی که آنها پس از انقلاب داشتند، در بررسی نظام ادرارکی اصلاح‌طلبان می‌نویسد: «طی سالیان گذشته، مجموعه‌ای از تلاش‌ها رخ داد و کمک کرد تا اصلاح‌طلبان درکی نسبتاً روشن از وضع موجود یا به تعبیری «منطق موقعیت» به‌دست بیاورند. این تلاش‌های سه‌وجهی شامل (۱) فعالیت مستمر و هدفمند حزبی-جبهه‌ای، (۲) کوشش‌های محققانه، و (۳) حضور مؤثر در نظام اداری کشور بوده است که امروزه هر سه وجه محل تأمل‌اند. یعنی آنچه مزیت نسبی اصلاح‌طلبان به‌عنوان جریان

نگاه تحلیلگر

مردم مرتب در انتخابات شرکت می‌کردند، اما تندروها در طریق دولت پنهان و بعد دولت موازی اجازه نمی‌دادند نمایندگان مردم، قدمی به نفع مردم بردارند و کثیری از مردم از اصلاحات ناامید شدند. عامل سوم اینکه ده سال است تحریم‌های اقتصادی معیشت مردم را تلخ کرده و سی درصد مردم به‌زیر خط فقر رفته‌اند و برای مردم ناراضی دل‌ومغانی برای مشارکت انتخاباتی نمانده است. در چنین شرایطی اصلاح‌طلبی هم از رونق می‌افتد. عامل چهارم اینکه تنوع راهبرد در میان جبهه اصلاح‌طلبان رخ داده است و نیروها به‌دو بخش تقسیم شده‌اند. اشاره شد بخشی از نیروهای اصلاح‌طلب برای عبور از وضع انسدادی فعلی باز معتقد به حضور انتقادی و فعال در انتخابات هستند. بخش بیشتری از نیروها به اعتراض در انتخابات اخیر فعال نبودند. (من خودم در جریان انتخابات اخیر طرفدار مداخله‌فعال بودم). به‌هر تقدیر این چهار عامل رکود جریان اصلاح‌طلبان را کمی توضیح می‌دهند. همیشه در میان اصلاح‌طلبان تکثر در ارزیابی شرایط و تکثر در راه‌های برون‌رفت بوده و هست.

پیشنهاد شما برای بهبود پیگاه اجتماعی و موقعیت سیاسی

اصلاح‌طلبان چیست؟

اوضاع اقتصادی، سیاسی و اجتماعی کشور خوب

نیست ولی راه‌های برون‌رفت از این وضع نامطلوب

نیز «محدود» است. متأسفانه ایران نزدیک به دو

دهه است در فرآیند توسعه دارد درجا می‌زند.

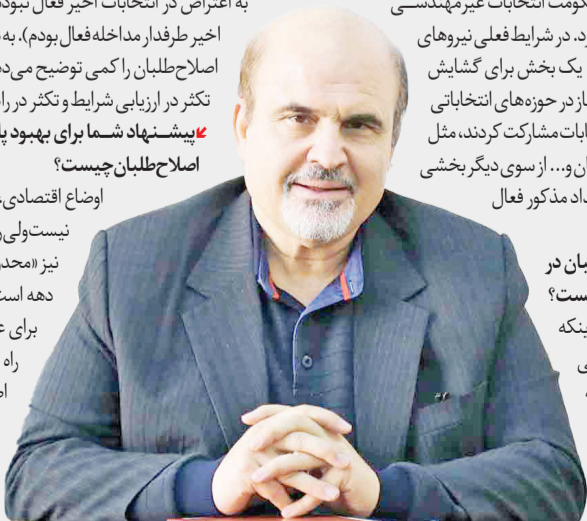
برای عبور از این وضعیت می‌توان چهار

راه را تصور کرد و من از راه چهارم (راه

اصلاحی) همچنان دفاع می‌کنم. راه

اول اینکه همین راه «یک‌دست‌سازی»

که تندروهای اصول‌گرا در حکومت

مهم‌ترین دلیلی که اصلاح‌طلبان در

موقعیت کنونی قرار گرفته‌اند، چیست؟

من به چهار عامل اشاره می‌کنم؛ اول اینکه

همانطور که اشاره شد جمهوری اسلامی

از مکانیزم‌های جمهوری فاصله گرفته

و دنبال حاکمیت «یک‌دست» هست.

عامل دوم اینکه تا سال ۹۶ قاطبه

حمیدرضا جلائی‌پور جامعه‌شناس و استاد دانشگاه تهران تحلیل کرد:

چهار راه پیش روی جامعه ایران

پربیراه نیست اگر بگوییم نظرات‌های استصوابی و ردصلاحیت‌های گسترده اصلاح‌طلبان را به آنزوی سیاسی کشانده است. از سوی دیگر با این اقدام آرزوی دیرینه یک‌دست شدن قدرت در اصولگرایان نیز برآورده شد. کنشگری سیاسی اصلاح‌طلبان هم نتوانست از این اقدامات اصولگرایان پیشگیری کند. حمیدرضا جلائی‌پور، جامعه‌شناس و استاد دانشگاه تهران در گفت‌وگو با هم‌میهن شرایط اصلاح‌طلبان را بررسی کرد که در زیر می‌خوانید:

تصورتان از موقعیت کنونی اصلاح‌طلبان چیست و شرایط آنها را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

ابتدا به یک نکته توجه کنید. از انتخابات ۹۸ تاکنون (یعنی بعد از انتخابات ۱۴۰۲) حکومت در ایران از سازوکارهای جمهوری فاصله گرفته و به سمت «یک‌دست‌سازی» ارکان حکومت حرکت کرده است. ظاهراً از این کار هم خرسندند. به‌عنوان نمونه انتخابات مرحله دوم مجلس دوازدهم را با مشارکت حدود ۱۰ درصدی مردم برگزار کردند و منتخب اول مردم تهران سه درصد آراء مردم شهر را کسب کرد و به مجلس رفت، ولی وزیر کشور از این انتخابات به عنوان حماسه یاد می‌کند! احتمالاً چون ایشان در جهت «یک‌دست‌سازی» حرکت کرده و تندروها در مجلس حضور پیدا کردند، برایشان حماسه است. در صورتی که